

Erken Lohusalık Sürecinde Kadınların Algıladıkları E? Desteği Ölçeği (ELSKAEDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erken Lohusalık Sürecinde Kadınların Algıladıkları E? Desteği Ölçeği (ELSKAEDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21304>

Özet

Erken Lohusalık Sürecinde Kadınların Algıladıkları E? Deste?i Ölçe?i (ELSKAEDÖ), lohusalık dönemindeki kadınların e?lerinden algıladıkları deste?i ölçmek amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek geli?tirme çalışması 2014 yılında ?ahin ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, özellikle doğum sonrası erken dönemde e? deste?inin psikolojik ve fiziksel uyum üzerindeki kritik rolünü de?erlendirmeyi hedefler.

ELSKAEDÖ, toplam 16 maddeden ve üç alt boyuttan oluşmaktadır: **Duygusal Destek**, **Sosyal Destek** ve **Fiziksel Destek**. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılarak uygulanmaktadır (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Lohusalık, E? Deste?i, Ölçek Geli?tirme, Doğum Sonrası, Algılanan Destek, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

Nevin Hotun ?ahin, Meryem Di?siz, Hümeysra Dinç, Fatma Soypak.

Amaç

ELSKAEDÖ'nün temel amacı, Türkiye'deki lohusa kadınların erken doğum sonrası dönemde (puerperium) e?lerinden aldıkları veya algıladıkları deste?in düzeyini, türlerini ve etkilerini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu destek algısı, annenin adaptasyon süreci ve annelik rolüne geçi?i açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçek, sa?lık profesyonellerinin lohusalık sürecindeki kadınlara yönelik destek programlarını planlamasına ve risk altındaki bireyleri belirlemesine yardımcı olmak üzere geli?tirilmiştir.

Yapı

Ölçek, doğum sonrası erken dönemde annenin algıladığı **E? Deste?i** yapısını ölçmektedir. Bu yapı, tek boyutlu bir destek algısı yerine, üç temel alt boyutta incelenmiştir: **Duygusal Destek**, **Sosyal Destek** ve **Fiziksel Destek**. Bu ayrımla, e?in sadece pratik yardım sağlamasının değil, aynı zamanda duygusal olarak da yanında olmasının önemini vurgular.

Ölçe?in toplam 16 maddesi bu üç alt boyut arasında dağılmıştır. Bu çok boyutlu yapı, lohusalık sürecinin karmaşık ihtiyaçlarını kapsamlı bir şekilde de?erlendirmeye olanak tanır.

Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerlili?ini incelemek amacıyla yapılan analizlerde, **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** örneklem yeterlili?i de?eri 0.908 olarak bulunmuştur. Bu de?er, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Ayrıca, **Bartlett's Küresellik Testi** anlamlılık de?eri 0.000 ($p < 0.001$) olarak tespit edilmiştir, bu da maddeler arasındaki korelasyonun faktör analizi için yeterli oldu?unu kanıtlar.

?ç geçerlili?in s?nanması için "bağımsız gruplar için t testi" uygulanmıştır. Bu yöntemde, toplam puana göre s?ralanan denek grubunun en yüksek %27'lik (65 kadın) ve en düşük %27'lik (65 kadın) dilimleri karşılaştırılmıştır. Arada kalan denekler analize dâhil edilmemiştir. Bu yaklaşıma, ölçek maddelerinin alt ve üst grupları ayırt etme gücünü desteklemektedir.

Güvenirlik

ELSKAEDÖ'nün iç tutarlılık güvenilirliği, **Cronbach's Alfa** katsayısı ile değerlendirilmiş ve bu de?er 0.87 olarak rapor edilmiştir. Bu sonuç, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojenliğe sahip oldu?unu ve ölçülmek istenen yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ölçe?in zamana karşı tutarlılığını (Test-Tekrar Test Güvenilirliği) belirlemek amacıyla 30 kadından oluşan bir örneklem kullanılmıştır. Ön test ve son test uygulamaları arasında bir hafta süre bırakılmıştır. Yapılan analiz sonucunda birinci ve ikinci uygulamada alınan puanlar arasındaki korelasyon katsayısı son derece yüksek olup 0.98 olarak bulunmuştur. Bu yüksek korelasyon, ölçe?in zaman içinde istikrarlı sonuçlar verdiğini ve ölçülen özelliğin kalıcı oldu?unu ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Yapı geçerlili?i kapsamında uygulanan keşfedici faktör analizi, 16 maddenin toplam varyansın %51.376'sını açıklayan 3 faktör altında toplandı?ını göstermiştir. Bu üç faktör, ölçe?in teorik yapıyla uyumlu olarak Duygusal, Sosyal ve Fiziksel Destek boyutlarını temsil etmektedir.

Maddelerin faktör yükleri 0.37 ile 0.76 arasında de?i?mekte olup, tüm maddelerin ilgili faktörle güçlü bir ilişkisi oldu?unu göstermektedir. Ayrıca, madde toplam puan korelasyon katsayıları 0.40 ile 0.64 aralığında bulunmuştur. Bu katsayılar, her bir maddenin ölçe?in genel yapıyla yeterli düzeyde uyumlu oldu?unu ve ayırt edicilik gücüne sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Ölçek Geliştirme Çalışması

Format: 3 alt boyut ve 16 madde. Derecelendirme 5'li Likert tipi (1=Kesinlikle Katılmıyorum; 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Erken Lohusalık Dönemindeki Kadınlar

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Doğum yapmış ve erken lohusalık sürecinde bulunan kadınlar.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Postpartum, Puerperium, Anne Sağlığı, Destek Algısı, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: nevinsah@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar: Nevin Hotun ?ahin)

Yazışma Adresi: Nevin Hotun ?ahin

?zinler, Ücret ve Test Yılı?

Ölçek geliştirme çalışması 2014 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve klinik araştırmalarda kullanımı için sorumlu yazar Nevin Hotun ?ahin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makalenin bağlantısı DergiPark üzerinden erişilebilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: erken-lohusalik-surecinde-kadinlari-algiladiklari-es-destegi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

?ahin, N. H., Dişiz, M., Dinç, H. ve Soypak, F. (2014). Erken Lohusalık Sürecinde Kadınların Algıladıkları E? Deste?i: Ölçek geliştirme çalışması. *Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences*, 17(2), 73-79.

Erken Lohusalık Sürecinde Kadınların Algıladıkları E? Deste?i Ölçe?i (ELSKAEDÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Duygusal Destek (7 m): E?im gebeli?im sırasında yaşadığım değişiklik ve sıkıntılarda beni rahatlattı.

Sosyal Destek (6 m): E?im bebek bakımının kendi sorumlulu?u olmadığının dü?ünür.

Fiziksel Destek (3 m): E?im gebeli?imde ve doğum sonu dönemde yaşadığım sorunlar?ı?ı yo?unlu?u nedeniyle payla?amadı.